

به بهانه آغاز فصل دوم سریال «مستوران»

جای خالی کهن قصه‌های ایرانی در قاب تلویزیون

مصطفی پورکبانی

روزنامه نگار

قصه‌های قدیمی ایرانی مانند سیمرغ، دوال پا، جادوگران و ساحره‌ها نام می برد و قصه خود را بر مدار این شخصیت‌های خیالی تعریف می کند؛ ماجرای که لااقل در تاریخ سریال‌های تلویزیون کم سابقه و شاید برای اولین بار بود که به نمایش درمی آمد.

روزهای نخست تیرماه سال گذشته بود که شبکه اول سیما در کنده‌اکتور سریال‌های شبانه خود از مجموعه‌ای نمایشی به نام «مستوران» پرده برداری کرد؛ سریالی که در فضای سال‌های دور ایران زمین می گذشت و بر پایه قصه‌های کهن ایرانی استوار بود و می دیدیم که برای اولین بار از شخصیت‌های افسانه‌ای

یا با خواندن این داستان‌ها یا افسانه‌ها و اسطوره‌ها زندگی کرده و بزرگ شده‌اند. اما هرچه قدر به نسل‌های دهه هفتادی، هشتادی یا نودی نزدیک و با آنها هم‌کلام می شویم، می بینیم که قهرمان‌ها، اسطوره‌ها و افسانه‌های قدیمی ایرانی جایشان را با سوپرمن‌ها، مرد عنکبوتی، بتمن و قهرمان‌هایی از این دست عوض کرده‌اند و دیگر کمتر فرزند ایرانی با این قصه‌ها و شخصیت‌های داستان‌های کهن ایرانی خاطره و حتی آشنایی دارد؛ بدون شک عوامل زیادی در این ماجرا دخیل اند که یکی از بزرگترین آنها می تواند مدیوم رسانه‌ای بزرگ به نام تلویزیون باشد. امروزه با وجود طرفداران فراوان شبکه نمایش خانگی و VODها، هنوز تعداد بینندگان برنامه‌های معمولی تلویزیون از خیل مشتاقان وی او دی‌ها بیشتر است و این نشان از گستردگی و محبوبیت تلویزیون در میان خانواده‌های ایرانی دارد؛ پتانسیل و ظرفیت عظیمی که با غفلت مدیران و سیاستگذاران رسانه ملی گویا به فراموشی سپرده شده است چرا که می شد با استفاده از همین کهن داستان‌ها و اسطوره‌ها و قهرمان‌های وطنی ذهن و روح کودکان و نوجوان‌های ایرانی را آنچنان پروراند و آنها را با جوانمردی‌ها و دل‌آوری‌های این شخصیت‌ها به گونه‌ای آشنا کرد که وزنه‌ای سنگین در برابر قهرمانان تازه‌ای مانند سوپرمن و بتمن باشند.

صدای پای رقبا به گوش می رسد

و اما حالا سریال «مستوران» در گامی هرچند کوچک در مسیر درست قصه‌گویی می خواهد برای مخاطبان خود داستان‌هایی قدیمی از افسانه‌ها و اسطوره‌های ایرانی را روایتگری کند که امید است در این راه موفق باشد و مخاطبان فراوانی را به پای تلویزیون بنشاند؛ تماشاگرانی که اگر برای آنها از اسطوره‌هایمان نگوئیم، دیگرانی پیدا می شوند که برحمتی این شخصیت‌ها را به نام خود کرده و با رنگ و بوی تازه‌ای برای آنها قصه پردازی کنند. مانند فیلم و سریال‌هایی که درباره شخصیت‌هایی مانند مولانا و ابوعلی سینا با زبان و رنگ و بوی ترکی ساخته شد و بعید نیست که در غفلت مابه‌سراغ سایر قهرمان‌ها و نامداران ایرانی بروند و آنها را به نام خود سند بزنند.

ماه منیر، دختر حاکم و همسر لطفعلی، بهنام تشکر در نقش نوزد حاکم شهر، فرهاد آبیخ در نقش ملاحسین مرشد و مراد لطفعلی و بازیگران دیگری همچون فاطمه گودرزی، رابعه اسکویی، رویا میرعلمی، میلاد میرزایی، آزاده مائودی، فر، الهه خادمی و بسیاری از بازیگران دیگر در این سریال بازی کرده‌اند.

محمد اصفهانی با شعر از مولانا تیتراژ فصل دوم مستوران را خوانده تا به کیفیت هرچه بیشتر عوامل تولید این سریال کمک کرده باشد.

جای خالی کهن قصه‌های ایرانی در قاب تلویزیون

اکثر فرزندان ایرانی که در دهه‌های دورتر به دنیا آمده‌اند و حتی افرادی که اصطلاحاً دهه پنجاهی یا شصتی‌اند، اغلب پدر و مادرها یا پدر بزرگ و مادر بزرگ‌هایشان برای آنها داستان‌هایی از شاهنامه، رستم و سهراب، امیر ارسلان نامدار، شیرین و فرهاد، آرش کمانگیر، داستان‌هایی از ضحاک ماردوش و کاوه آهنگر، افسانه‌هایی از سیمرغ و همای سعادت و پری دریایی و ماجراهایی از هزار و یک شب و علی بابا برایشان گفته‌اند

داستان این سریال درباره شهری به نام مستوران است که در آن دیار، لیث عطار به همراه همسرش لطیفه خاتون زندگی عاشقانه‌ای دارند و نتیجه این عشق فرزندی ذیرک و دانا به نام لطفعلی است که توسط قبیله وحشیان دزدیده می شود و زندگی شیرین لیث و لطیفه را دچار چالش جدی می کند؛ لیث به دنبال پیدا کردن فرزند راهی سفری پرماجرا می شود که در این سفر با شخصیت‌هایی مانند دوال پا، جادوگران، سیمرغ و افراد بسیاری مواجه می شود که مسیر داستان را جلو می برند. از سه شنبه ۲۸ آذر ماه، پخش فصل دوم سریال «مستوران» از شبکه اول سیما آغاز شده است؛ ماجرا ادامه فصل نخست و ۲۰ سال بعد را روایتگری می کند؛ لطفعلی، پسر بچه‌ای بازیگوش که در فصل نخست توسط قبیله وحشیان دزدیده شده، حالا جوانی رعنا و رشید شده که در شهری از دیار ایران زمین به یاد پدر، به شغل عطاری مشغول است؛ فردی اخلاق مدار و محبوب که حالا عاشق ماه منیر، دختر حاکم شهر شده است؛ حاکمی مستبد و ظالم به نام نوزد که مواجهه او با لطفعلی اتفاقات و داستان‌های این فصل را رقم می زند.

عوامل و بازیگران سریال

فصل نخست سریال «مستوران» به کارگردانی سید جمال سیدحاتمی و مسعود آب پرور، تهیه کنندگی عطا پناهی و نویسندگی فائزه یارمحمدی و یزدان کاظمی به آنتن رسید؛ فصل اول برداشتی آزاد از رمان محمد حنیف به نام «مستوران» بود که با محوریت ادبیات و قصه‌های کهن ایرانی به نگارش درآمده بود. اما عطا پناهی به عنوان تهیه کننده این سریال، برای فصل دوم مستوران، محمد حنیف را به یاری طلبید و با نگارش فصل دوم و با کارگردانی سیدعلی هاشمی، حالا سریال قصه‌گوی مستوران، پخش فصل دوم خود را آغاز کرده است تا بار دیگر مخاطبان تلویزیون را به تماشای افسانه‌های قدیمی و کهن ایرانی بنشاند. در فصل اول این سریال حمیدرضا آذرنگ و نازنین فراهانی در نقش لیث عطار و لطیفه خاتون در کنار بازیگرانی همچون بیژن بنفشه خواه، رویا میرعلمی، مزدک رستمی، الهام جعفرنژاد، رابعه اسکویی، قربان نجفی، صفا آقاجانی و علی دهکردی از نقش آفرینان اصلی این سریال بودند؛ اما در فصل دوم مستوران، کاوه خدائشاس در نقش لطفعلی، محیا دهقانی در نقش

امروزه با وجود طرفداران فراوان شبکه نمایش خانگی و VODها، هنوز تعداد بینندگان برنامه‌های معمولی تلویزیون از خیل مشتاقان وی او دی‌ها بیشتر است و این نشان از گستردگی و محبوبیت تلویزیون در میان خانواده‌های ایرانی دارد؛ پتانسیل و ظرفیت عظیمی که با غفلت مدیران و سیاستگذاران رسانه ملی گویا به فراموشی سپرده شده است

